

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль**

інформацію електронним листом або навіть під час телефонної розмови. Використання сучасних технологій для обміну інформацією є важливою частиною комунікації.

Сучасні аудитори повинні мати високий рівень комунікативної компетентності. Це включає вміння ефективно вести переговори, створювати переконливі звіти та презентувати результати аудиту. Регулярне проведення тренінгів і семінарів сприяє розвитку цих навичок. Вагоме значення має спілкування аудиторської групи з об'єктом перевірки до початку проведення аудиту. Рекомендується організувати вступну зустріч, під час якої аудитори мають повідомити мету аудиту, свої міркування щодо аудиторського підходу, організаційні моменти. В аудитах відповідності та діяльності (ефективності) на такій зустрічі необхідно обговорити критерії аудиту та їх джерела. Таке спілкування має на меті дати зрозуміти об'єкту перевірки, що завдання аудиторів – не пошук порушень та винних осіб, а в більшості випадків – виявлення проблем у процесах, системах, програмах, усунення яких сприятиме підвищенню ефективності функціонування як об'єкта перевірки, так і системи державного управління в цілому. Досвід підтверджує, що правильне розуміння об'єктом перевірки цілей аудиту сприяє його залученню до ефективної комунікації.

Таким чином, комунікація є невід'ємною частиною аудиту в державному секторі, оскільки вона сприяє зміцненню довіри до державних інституцій, підвищенню прозорості та ефективності управління суспільними ресурсами. Проте, для досягнення цих цілей аудитори повинні розвивати відповідні навички, сприяти підвищенню ефективності комунікації під час здійснення аудиту.

Удосконалення комунікаційних процесів вимагає системного підходу з боку вищого органу аудиту, який включає розробку чіткої стратегії, використання сучасних технологій, навчання комунікативним навичкам та залучення громадськості. Тільки так аудит у державному секторі зможе виконати свою ключову роль у забезпеченні підзвітності та сталого розвитку.

Оксана АРЗАМАСОВА

кандидат економічних наук

Західноукраїнський національний університет

м. Тернопіль, Україна

ПРОСТОРОВИЙ АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Прийнято вважати, що просторовий аналіз економічної діяльності є важливим інструментом для вивчення розподілу економічних процесів і явищ у різних географічних місцях. Тому його застосування на практиці дозволяє краще розуміти вплив географії на економічні процеси, виробничу діяльність, забезпечує ефективне планування бізнес-стратегій, оптимізацію ресурсів та розвиток інфраструктури. Він також допомагає краще зрозуміти, як фізичне розташування підприємств, населення, природних ресурсів,

ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль

транспортних мереж і економічних центрів впливає на ефективність економічної діяльності. У цій статті розглянемо основні методи та інструменти просторового аналізу, його роль у різних аспектах економічної діяльності, а також практичні приклади застосування цього аналізу для підприємств і державних органів.

На думку багатьох вчених, просторовий аналіз економічної діяльності є важливим інструментом для оптимізації ресурсів, зниження витрат і підвищення ефективності підприємств та організацій. Використовуючи сучасні методи, такі як геоінформаційні системи (ГІС), статистичні та математичні моделі, можна ефективно управляти економічними процесами на основі географічних даних. Застосування просторового аналізу дозволяє розробляти стратегії, що враховують специфіку різних регіонів, і приймати обґрунтовані рішення, які сприяють сталому розвитку бізнесу.

Як свідчать дані огляду фахової літератури просторовий аналіз економічної діяльності базується на принципах економічної географії та просторової економіки. Економічна географія вивчає просторові аспекти розподілу економічних процесів, в той час як просторовий аналіз використовує спеціальні інструменти для оцінки взаємодії між економічними факторами та географічними умовами.

Доведено, що основними елементами просторового аналізу є:

1. Місце розташування економічних об'єктів – підприємства, ринки, склади, торгові точки, природні ресурси.
2. Взаємодія між різними економічними об'єктами – зв'язки між виробниками і споживачами, постачальниками та покупцями, а також між різними підприємствами в межах регіону або країни.
3. Інфраструктура – транспортні мережі, комунікації, енергетика, що забезпечують ефективне функціонування економічних процесів.
4. Природні умови – клімат, ресурси, екологічні фактори, які визначають специфіку розміщення виробництва і використання ресурсів.

Результати дослідження підтверджують справедливості думки про те, що просторовий аналіз застосовує різноманітні методи та інструменти, такі як геоінформаційні системи (ГІС), статистичні дані, математичні моделі і картографічні техніки, щоб зробити економічні процеси зрозумілими і вимірними в просторі.

Враховуючи обмеженість обсягу нашої праці та тезовість її викладення, розглянемо лише окремі методи просторового аналізу. До них на нашу думку варто віднести геоінформаційні системи. ГІС є одним з основних інструментів для проведення просторового аналізу. Вони дозволяють візуалізувати просторові дані, проводити статистичний аналіз на основі географічних координат, аналізувати просторові взаємозв'язки між різними об'єктами. За допомогою ГІС можна створювати карти, що відображають важливі економічні аспекти: розподіл підприємств, мережу постачання, рівень попиту на товари в різних регіонах тощо. . Картографія є важливим елементом просторового аналізу, оскільки дає можливість наочно відображати економічні процеси. Карти можуть бути різних типів: економічні, демографічні, транспортні, природні. Вони дозволяють оцінювати зручність розташування підприємств,

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль**

вплив природних умов на економічну діяльність, виявляти регіони з високим або низьким рівнем розвитку. Статистичні методи використовуються для аналізу економічних даних, таких як обсяг виробництва, рівень доходів, інвестицій, зайнятості та інших показників. Просторовий статистичний аналіз дозволяє оцінити, як ці показники змінюються залежно від географічних умов і як це впливає на економічні процеси в різних регіонах. Для проведення глибокого просторового аналізу використовуються математичні моделі, які дозволяють передбачати економічні тенденції в залежності від змін у розташуванні виробничих потужностей, транспортних мереж, попиту на продукцію. Такі моделі допомагають приймати стратегічні рішення на основі даних про географічні й економічні фактори.

Можна з упевненістю сказати, що просторовий аналіз знайшов широке застосування в економічній діяльності в економічній діяльності суб'єктів господарювання. В рамках нашого дослідження тезами виділимо окремі з них.

Насамперед, це оптимізація ланцюгів постачання. Одним з основних застосувань просторового аналізу є оптимізація логістичних маршрутів і ланцюгів постачання. Вивчення географічного розташування постачальників, складів і споживачів дозволяє знижувати витрати на транспортування, зменшувати час доставки та підвищувати ефективність бізнесу. Просторовий аналіз дозволяє вибирати найбільш вигідні маршрути для транспортування товарів і організовувати складування продукції в найбільш стратегічно зручних місцях.

Варто звернути увагу на розміщення виробничих потужностей. Просторовий аналіз допомагає при виборі місця для розміщення підприємств або виробничих потужностей. Вивчаючи географічні особливості, доступність природних ресурсів, транспортну інфраструктуру, підприємства можуть знизити витрати на сировину, енергоносії і логістику. Це особливо важливо для підприємств, які займаються видобутком або обробкою природних ресурсів.

Важливе значення набуває аналіз ринку та конкурентів. Для підприємств, що планують вихід на новий ринок, просторовий аналіз допомагає зрозуміти демографічні, економічні та соціальні особливості регіону, а також оцінити рівень конкуренції. Це дозволяє розробити більш ефективні стратегії маркетингу і продажу, а також здійснити правильну оцінку можливостей для розвитку в конкретному регіоні.

Просторовий аналіз також дозволяє враховувати екологічні та соціальні фактори, які можуть впливати на діяльність підприємств. Наприклад, зміна клімату, зниження рівня водних ресурсів або інші природні фактори можуть значно змінити економічні умови. Вивчення цих аспектів дозволяє приймати більш збалансовані рішення для сталого розвитку.